

Araling Panlipunan

Kagamitan ng Mag-aaral

Sinugbuanong Binisaya Yunit &

Ang kagamitan sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga edukador mula sa mga publiko at pribadong paaralan, kolehiyo, at / o unibersidad. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon sa action@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

Araling Panlipunan – Unang Baitang
Kagamitan ng Mag-aaral sa Sinugbuanong Binisaya
Unang Edisyon, 2013
ISBN: 978-971-9981-11-4

Paunawa hinggil sa karapatang-sipi. Isinasaad ng Seksiyon 176 ng Batas Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand names*, tatak o *trademarks*, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (*publisher*) at may-akda ang karapatang-aring iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Br. Armin A. Luistro FSC

Pangalawang Kalihim: Yolanda S. Quijano, Ph.D.

Kawaksing Kalihim: Elena R. Ruiz, Ph.D.

Mga Bumuo ng Kagamitan ng Mag-aaral

Mga Konsultant: Maria Serena I. Diokno, Ph.D. at Marie Yvette Concepcion-Alcazar

Mga Manunulat: Maria Vanessa P. Lusung-Oyzon at Czarina B. Agcaoili

Mga Tagasuri: Haydee Alipustain, Thea Joy G. Manalo, Rodel C. Sampang, Atty. Manuel Lino G. Faelnar, at Jes Tirol

Mga Tagasalin: Nena V. Miñoza, Virginia S. Cayon, Gea C. Alonso, Ninie C. del Rosario, Jennifer O. Artiaga, Aida J. Zafra, Caren S. Selgas, at Ritchie C. Barrera

Gumuhit ng mga Larawan: Erica Villanueva, Eric S. de Guia, Erich D. Garcia, at Jayson R. Gaduena

Mga Naglayout: Editha F. Esperida, Anameyh R. Magtuba, at Allan R. Thomas

Encoder: Jocelyn M. Conta

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

**Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat
(DepEd-IMCS)**

Office Address: 2nd Floor Dorm G, PSC Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (02) 634-1054 or 634-1072

E-mail Address: imcsetd@yahoo.com

Listahan sa mga Pagtulon-an

Yunit 2: Ang Akong Pamilya	53
Pagtulon-an 1: Pag-ilaila sa mga Sakop sa Pamilya	55
Pagtulon-an 1.1: Ang Akong Pamilya	56
Pagtulon-an 1.2: Mga Buluhaton Isip Usa Ka Sakop sa Pamilya	63
Pagtulon-an 1.3: Mga Buluhaton sa Pamilya	67
Pagtulon-an 2: Ang Pagpa-ambit og Istorya sa Kaugalingong Pamilya	72
Pagtulon-an 2.1: Importanteng Panghitabo sa Kinabuhi sa Akong Pamilya	73
Pagtulon-an 2.2: Mga Butang nga Nausab ug Nagpadayon sa Akong Pamilya	78
Pagtulon-an 2.3: Pagtandi sa Istorya sa Akong Pamilya ug sa Pamilya sa Akong mga Classmates	82
Pagtulon-an 3: Ang mga Tulumanon sa Akong Pamilya	88
Pagtulon-an 3.1: Mga Tulumanon nga Gipasunod sa Akong Pamilya	89
Pagtulon-an 3.2: Ang Pagkamahinungdanon sa Pagsunod sa mga Tulumanon sa Akong Pamilya	94
Pagtulon-an 4: Paghatag og Bili sa Pamilya	98
Pagtulon-an 4.1: Ipasigarbo Nako ang Akong Pamilya	99
Pagtulon-an 4.2: Ang Maayong Relasyon sa Akong Pamilya Ngadto sa Ubang Pamilya ..	103

Yunit 2

Ang Akong Pamilya

Sinugdanan

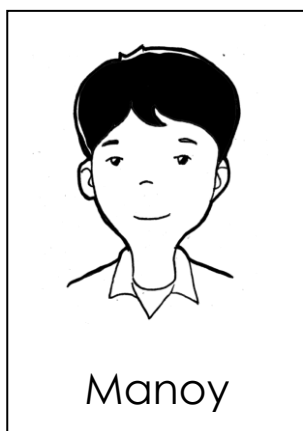
Mga Katuyoan

Human sa pagtuon sa Ikaduhang yunit,
gikinahanglan nga mabuhat nimo kining mosunod:

1. mahatag ang kahulugan sa pulong nga pamilya;
2. makaila sa mga sakop sa pamilya;
3. masulti nga ang matag pamilya adunay talagsaong kinaiya;
4. makasunod sa mga balaod sa pamilya;
5. mapasigarbo ang pamilya;
6. mahatagan og bili ang maayong relasyon diha sa pamilya; ug
7. mahatagan og bili ang relasyon sa kaugalingong pamilya ug sa uban.

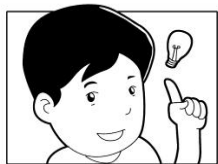
Pagtulon-an 1: Pag-ilaila sa mga Sakop sa Pamilya

Sinugdanan

Pagtulon-an 1.1: Ang Akong Pamilya

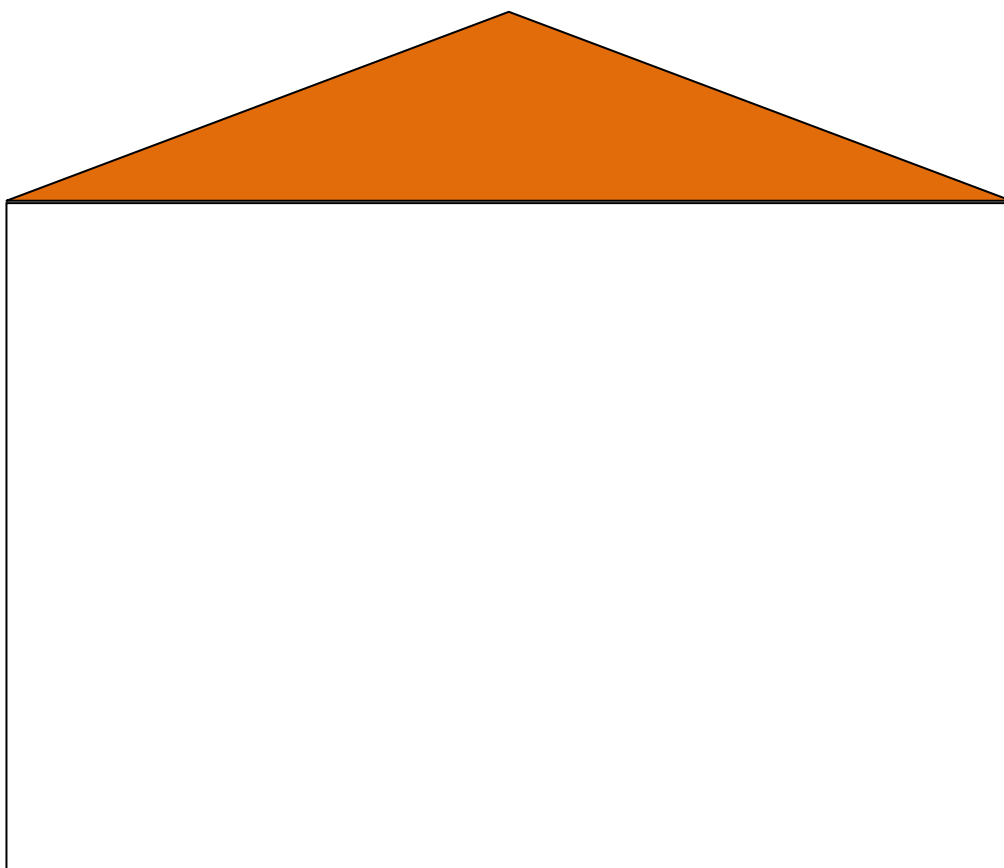
Hunahunaa kini

Kinsa man ang mga sakop sa imong pamilya?

Unang Buluhaton

Idrawing ang imong pamilya sulod sa balay nga makit-an sa ubos. Buhata kini sa imong **notebook**.

Ikaduhang Buluhaton

Kopyaha sa imong **notebook** ang anaa sa ubos ug tubaga.

Ako si _____

(Unsay ngalan nimo?)

_____ mi kabuok sa among pamilya.

(Pila mo kabuok sa inyong pamilya?)

Si _____ ang akong papa.

(Unsay ngalan sa imong papa?)

Si _____ ang akong mama.

(Unsay ngalan sa imong mama?)

Sila _____

(Kung aduna kay igsuon/mga igsuon, unsay ngalan nila?)

ang akong igsuon/mga igsuon.

Ikatulong Buluhaton

Pangutan-a ang mga sakop sa imong pamilya aron masulatan ang blangko .

Ang akong papa si _____.

Nagpangidaron siya og _____ ka tuig.

Ang panginabuhi niya mao ang _____.

Ang akong mama si _____.

Nagpangidaron siya og _____ ka tuig.

Ang panginabuhi niya mao ang _____.

Si _____ ang akong igsoon.

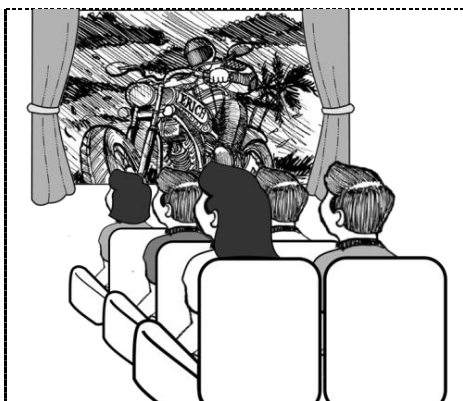
_____ anyos na siya.

Ang gusto niyang buhaton mao ang _____.

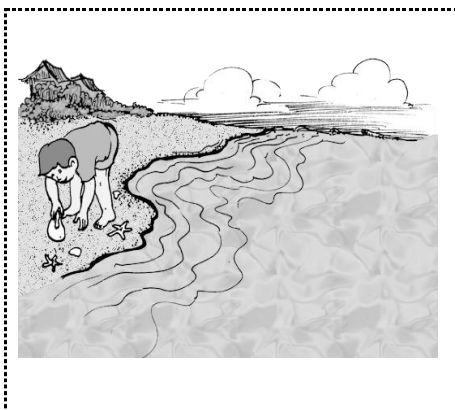
Ika-upat nga Buluhaton

Tan-awa ang hulagway sa ubos. Nagpakita kini sa kasagaran nga suroyan sa pamilya. Ipasunod sa pagbutang ang mga lugar nga ilang suroyanan.

Mga Lugar nga Suroyanan

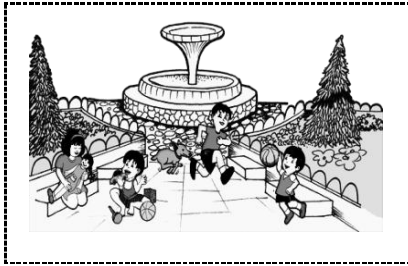

2 oras

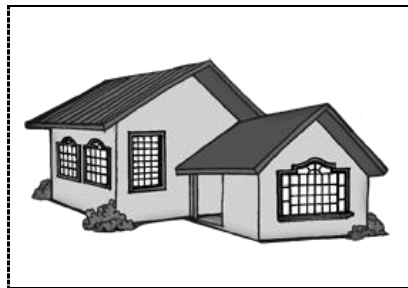

4 oras

5 oras

8 oras

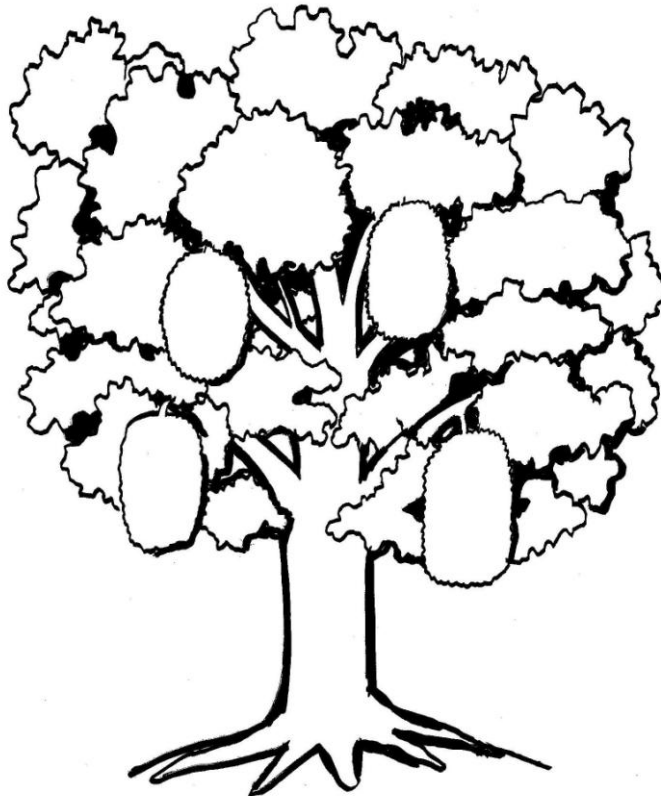
Importante nga matan-aw ang ulohan aron mahibaloan kon unsa ang gipakita niini. Ipakita sa imong mga kauban ang imong binuhat. Isulti kon ngano nga kini ang imong tubag. Sa inyong paminaw husto ba ang gigahin nga oras sa pamilya sa mga lugar nga gisuroyan? Ngano man?

Asa nga lugar nga magdugay pagsuroy ang inyong pamilya?

Ikalimang Buluhaton

Kauban sa imong **classmates**, sulayi ninyo paghimo og hulagway nga kahoy. Ipakita dinhi kon pila mo kabuok sa inyong pamilya. Pangayo sa inyong magtutudlo og papel nga porma og kwadrado. Ipapilit ang hulagway sa binuhat nga kahoy aron mapakita ang gidaghanon sa mga sakop sa pamilya.

Ang mga Sakop sa Akong Pamilya

Ngalan sa Tinun-an

Sulati sa kwadradong papel ang ngalan sa mga sakop sa pamilya. Ipapilit diha sa bunga sa gi-drawing nga kahoy nga giandam sa magtutudlo.

Hinumdomi Kini

Ikaw kabahin sa usa ka pamilya.

Adunay nagkalain-laing sakop nga naglangkob sa imong pamilya.

Adunay pamilya nga daghan og sakop.

Adunay pamilya usab nga gamay ra og sakop.

Pagtulon-an 1.2: Mga Buluhaton Isip Usa Ka Sakop sa Pamilya

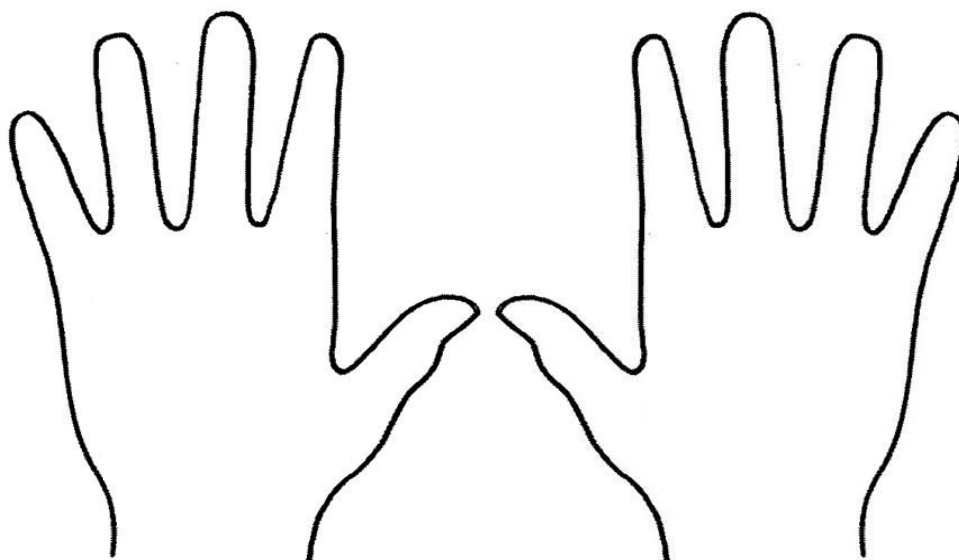
Hunahunaa kini

Unsa man ang imong mga buluhaton isip sakop sa imong pamilya?

Unang Buluhaton

Sulati ang imong tawag sa amahan ug inahan o sa nag-atiman nimo diha sa blangko ibabaw sa sa hulagway.

Ikaduhang Buluhaton

Basaha ang balak nga nag-ulohan “Ang Among Banay.”

Tinubdan: [internet\(http://takdangaralin.com/Filipino/mga-tulang-pambata/mga-tula-tungkol-sa-pamilya/\)](http://takdangaralin.com/Filipino/mga-tulang-pambata/mga-tula-tungkol-sa-pamilya/)

Ang Among Banay

Malipayon kanunay ang
among banay,

Malipayon kami nila ni
Manay ug Manoy.

Gihigugma kaming tanan ni
Papa ug Mama,

Aduna ba kamoy ingon niini
nga banay?

Bisan sa pagbuhat kapoy
ang kalawasan,
Tabang ni papa kanunay
nag-atang.

Problema ni manay kanunay
nasulbad,

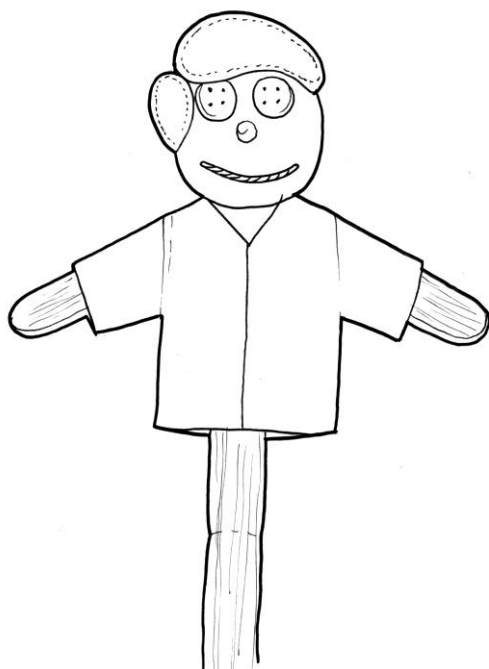
Sa tabang ni mama nga
kanunay andam.

- Sa atong balak, pila man kabuok ang sakop sa pamilya?
- Kinsa man sila?
- Unsa man ang gibati sa pamilya?
- Giunsa nimo kini pagsulti?
- Unsa man ang gibuhad matag usa kanila?

- Sa imong paminaw, husto ba kini? Ngano man?

Ikatulong Buluhaton

Pag-grupo nga adunay lima ka sakop. Idrawing ang mga sakop sa pamilya. Pangayo og **stick** sa inyong magtutudlo. Ipapilit ang inyong nabuhat nga drowing.

Ang inyong nabuhat usa ka sumbanan nga **puppet**. Gamita ang gihimo nga **puppet**, isulti ang pang-adlaw-adlaw nga buluhaton sa mga sakop sa inyong pamilya. Ipakita kon giunsa pagtinabangay sa matag sakop.

Ika-upat nga Bulahaton

Magdungan og kanta sa awit “Kon Kita Magakatigom.”

Kon kita magakatigom,
Magakatigom, magakatigom

Kon kita magakatigom,
Ug magtinabangay.

Kanindot sa kinabuhi
Kon maghinigugma-ay
Malipayon kon magakatigom
Ang tibo-ok pamilya.

Hinumdomi Kini

Ang matag sakop sa pamilya importante. Matag usa kanila adunay buluhaton diha sa pamilya.

Pagtulon-an 1.3: Mga Buluhaton sa Pamilya

Hunahunaa kini

Unsa man ang imong buluhaton sa inyong pamilya?

Unang Buluhaton

Tan-awa ang hulagway nga nagpakita sa mga buluhaton sa pamilya ni Ben. Tan-awa kon unsay gibuhat ni Ben matag hulagway.

Unsay imong nabantayan sa gibuhad ni Ben ug sa iyang mga igsoon?

Para nimo, husto ba ang ilang gibuhad?
Ngano man?

Unsa man ang gibati sa ginikanan ni Ben sa gibuhad nilang managsoon?

Asa man niini ang imong gibuhad sa inyo?

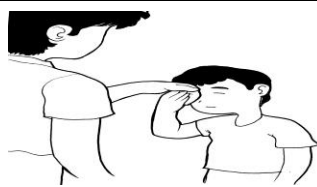

Ang naa sa hulagway nagpakita sa mga buluhaton sa bata sa panimalay. Ang imong katungdanan kinahanglan nga imong buhaton aron magpabilin ang kahapsay, kalinaw, ug kaanindot sa pagpuyo sa usa ka pamilya.

Unsa pa man ang imong lain nga nahuna-hunaan nga imong buluhaton sa balay? Unsa man kini?

Ikaduhang Buluhaton

Susiha ang mga hulagway nga anaa sa tsart.
Tan-awa kon asa niini ang nagpakita og pagsunod
sa mga katungdanan.

Idrowing sa papel ang ☺ kon ang hulagway
nagpapakita og pagbuhat sa mga katungdanan
ug ☹ kon wala kini mosunod.

Buluhaton	☺ <u>o</u> ☹
	
	
	
	
	

Ikatulong Buluhaton

Paghimo og tsart sa **notebook** pareho sa ubos.
 Markahi og tsek (✓) ang imong nabuhat nga
 buluhaton matag adlaw.

Mga Katungdanan sa Pamilya	Lunes	Martes	Miyer- kules	Huwe- bes	Biyernes
					
					
					
					

Mga Katungdanan sa Pamilya	Lunes	Martes	Miyerkules	Huwebes	Biyernes
					
					
					
					

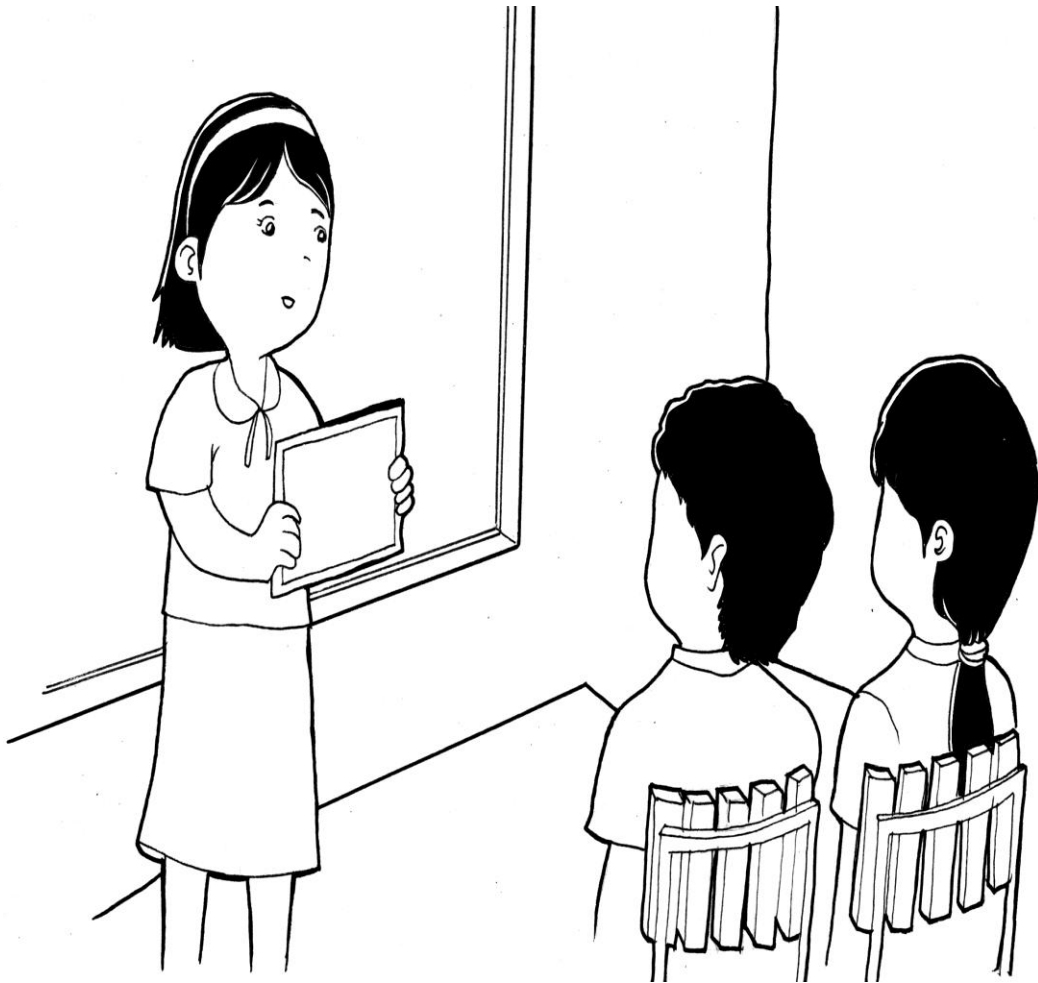
Hinumdomi Kini

Aduna kay nagkalain-laing mga katungdanan sa pamilya.

Gikinahanglan tumanon ang mga buluhaton para magpabilin ang kahapsay, kalinaw ug kalipay sa pagpuyo sa inyong pamilya.

Pagtulon-an 2: Pagpa-ambit og Istorya sa Kaugalingong Pamilya

Sinugdanan

Pagtulon-an 2.1: Importanteng Panghitabo sa Kinabuhi sa Akong Pamilya

Hunahunaa kini

Unsa ang mga importanteng panghitabo sa inyong pamilya?

Unang Buluhaton

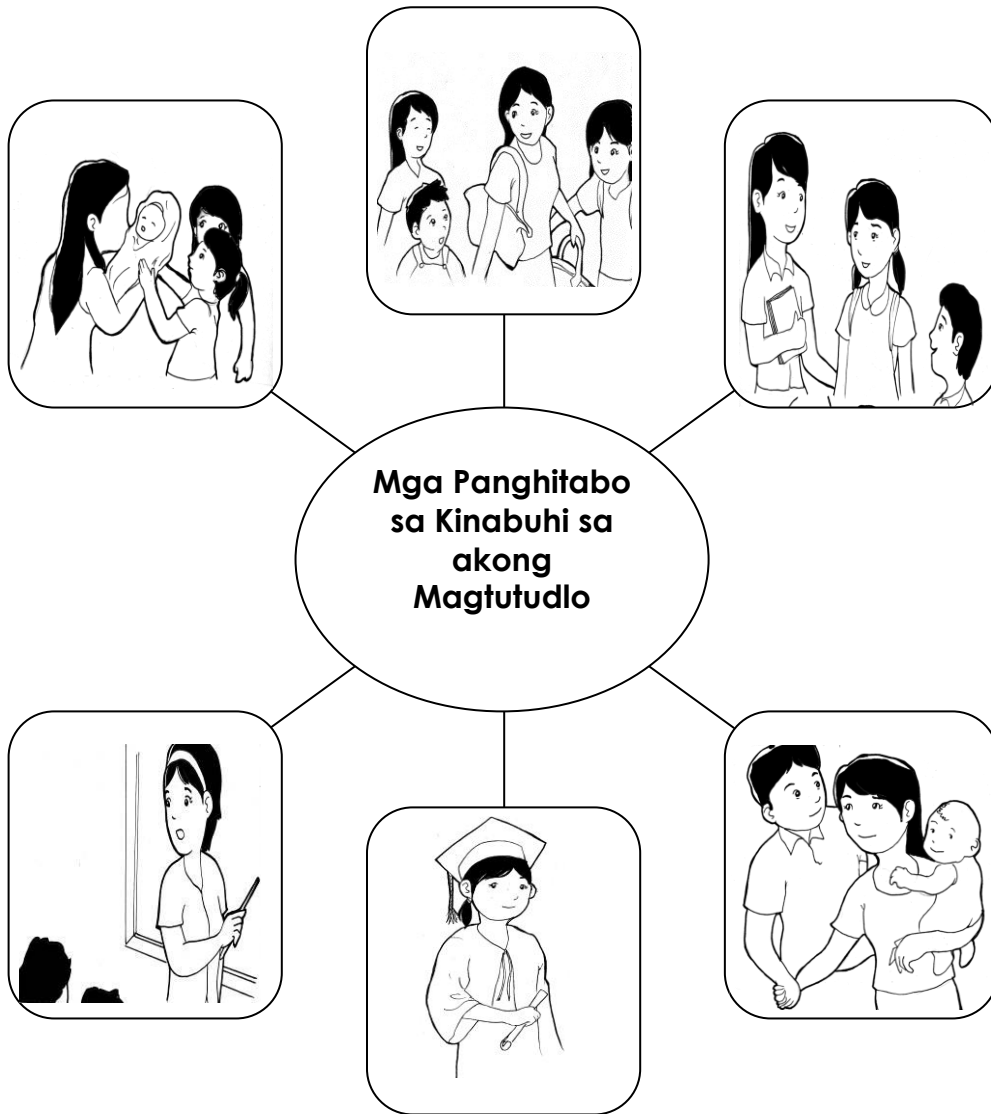
Paghunahuna og lima ka importanteng nahitabo kanimo kagahapon. Idrawing kini sa kahon nga magpakita sa mga panghitabo sa imong kinabuhi.

Ang Tulo ka Butang nga Nahitabo Kanako Gahapon

--	--	--

Ikaduhang Buluhaton

Paminaw sa istorya sa imong magtutudlo mahitungod sa importanteng panghitabo sa iyang pamilya.

Ikatulong Buluhaton

Tan-awa pag-ayo ang hulagway sa ubos.

Unsay imong nakita sa hulagway?
Kinsa man ang ana sa hulagway?

Unsay mga panghitabo nga imong nakita sa
hulagway?

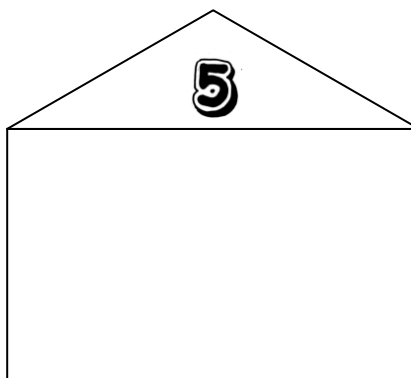
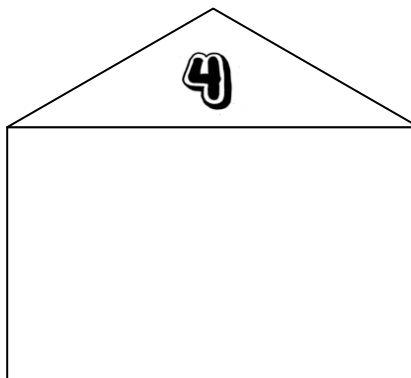
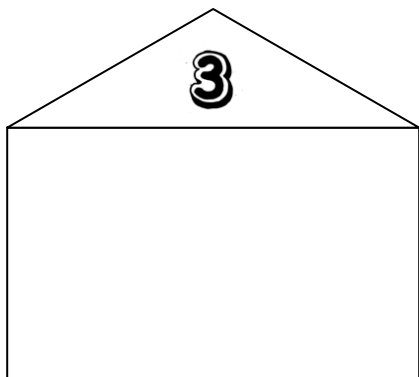
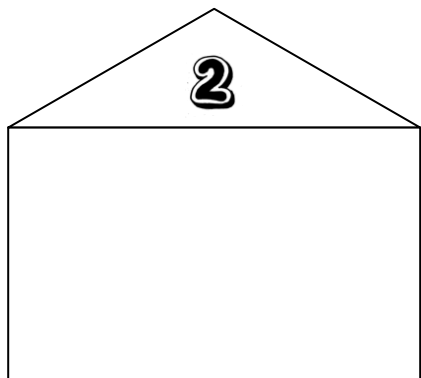
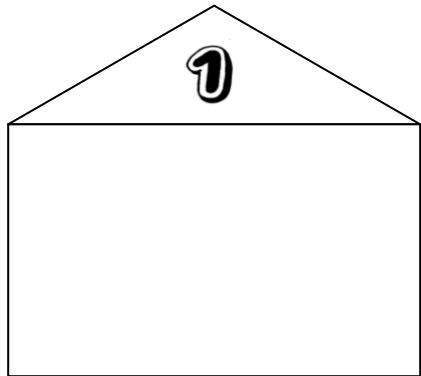
Unsa man ang gibati sa mga tawo nga anaa sa
hulagway? Ngano man?

Importante ba kini nga panghitabo para sa pamilya
ang imong nakit-an sa hulagway?
Ngano man?

Unsa man ang panghitabo sa kinabuhi sa inyong
pamilya nga para nimo importante?

Ika-upat nga Buluhaton

Sunda ang drowing sa ubos sa **notebook**. Pagsulat og lima ka importanteng panghitabo sa kinabuhi sa imong pamilya sulod sa panimalay. Ihan-ay kini.

Ikalimang Buluhaton

Ipaambit sa klase ang importanteng panghitabo sa imong pamilya sumala sa imong gihimo nga **timeline**.

Unsay imong gibati samtang ikaw nag-ambit sa istorya sa kinabuhi sa imong pamilya?

Hinumdomi Kini

Adunay mga importanteng panghitabo sa kinabuhi sa inyong pamilya. Apil na kini sa imong kinabuhi ug makatabang kini sa pagpalambo sa imong kaugalingon.

Pagtulon-an 2.2: Mga Butang nga Nausab ug Nagpadayon sa Akong Pamilya

Hunahunaa Kini

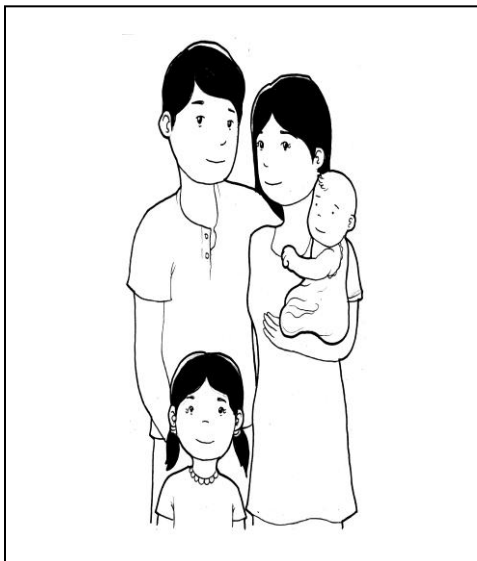

Unsa man ang mga butang o panghitabo nga nausab o nagpadayon sa inyong pamilya?

Unang Buluhaton

Unsa man ang mga butang o panghitabo nga nausab o nagpadayon sa inyong pamilya.

Unang Hulagway: Dihang Gi-anak si Laya

A

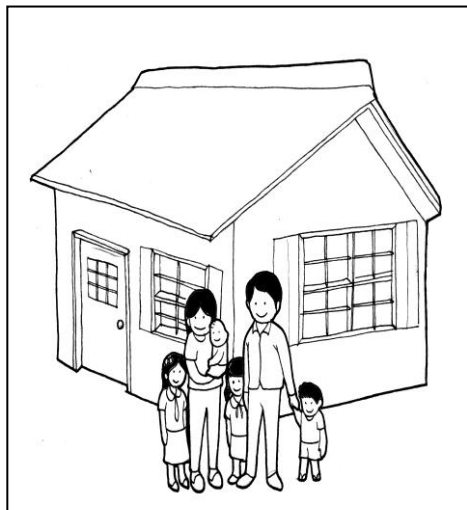

B

Ikaduhang Hulagway: Dihang unom na ka tuig si Laya

C

D

Ikaduhang Buluhaton

Ipaambit sa imong mga **classmate** ang imong nabantayan sa hulagway nga nausab ug wala nausab.

Parehas ra ba ang gidaghanon sa sakop sa pamilya nga naa sa una ug ikaduhang hulagway?

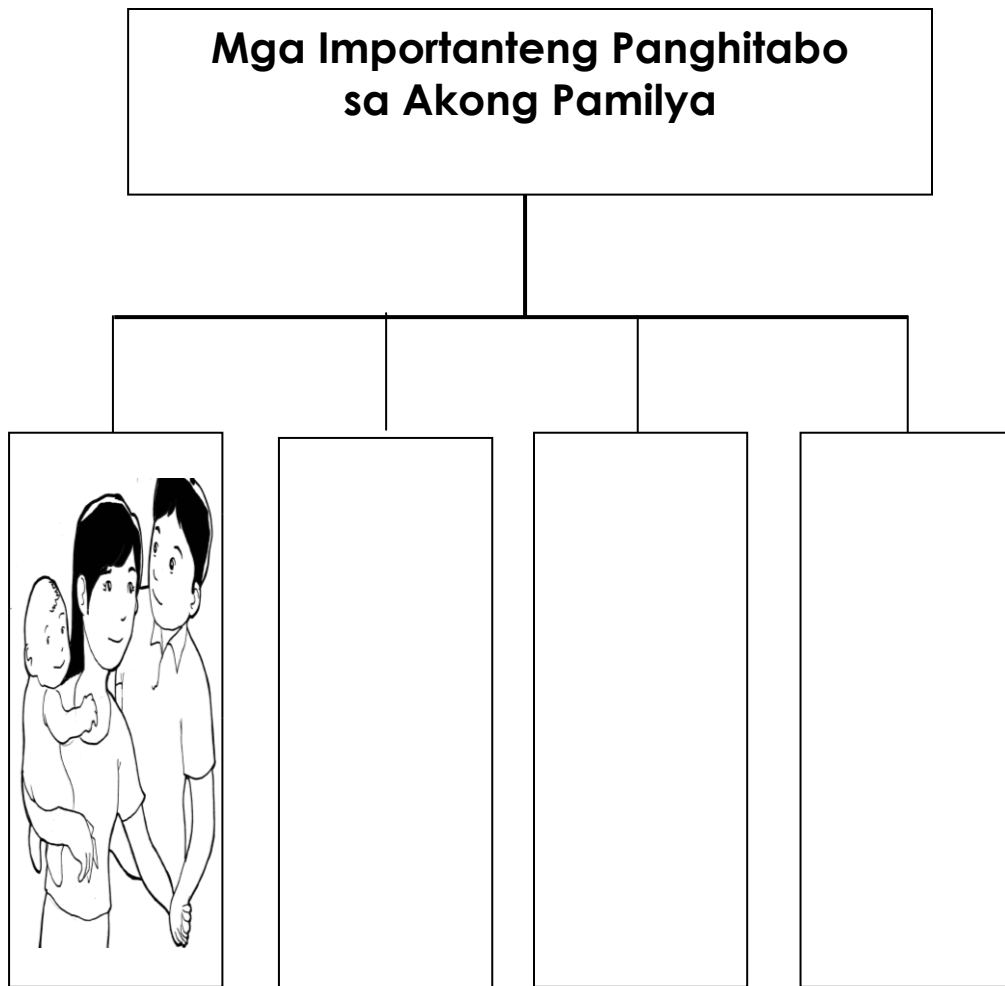
Itandi ang panagway ni Laya ug ang sakop sa iyang pamilya nga anaa sa una ug ika-duhang hulagway.

Unsay imong ikasulti sa palibot sa ilang panimalay nga makita sa una ug ikaduhang hulagway?

Ikatulong Buluhaton

Paghimo og **timeline**. Paghuna-huna og tulo ka importanteng panghitabo sa inyong pamilya human ka gipanganak ug kinsa ang ilang mga kauban.

I-drawing kini sulod sa **notebook**. Ipakita ang hustong pagkahan-ay sa panghitabo.

Ika-upat nga Buluhaton

Susiha ang gihimo nga **timeline**. Ilha kon unsa ang mga butang nga nausab ug wala nausab sa inyong pamilya. Idrowing kini sulod sa kahon sa ubos.

Kinabuhi sa Akong Pamilya	Unsay nausab?	Unsay wala nausab?
Sakop		
Pinuy-anan		
Imong Katungdanan		

Sa imong hunahuna, nganong aduna may mga butang o mga panghitabo nga nausab o nagpadayon / wala nausab.

Aduna ba kay nahunahunaan sa kinabuhi sa imong pamilya nga nausab o mga butang nga nagpadayon/wala nausab?

Hinumdomi Kini

Adunay mga butang nga nausab ug dili mausab sa kinabuhi sa usa ka pamilya.

Ang mga desisyon o paghuna-huna sa mga sakop sa pamilya maoy hinungdan sa mga kausaban o pagpadayon niini.

Pagtulon-an 2.3: Pagtandi sa Istorya sa Akong Pamilya ug sa Pamilya sa Akong mga Classmates

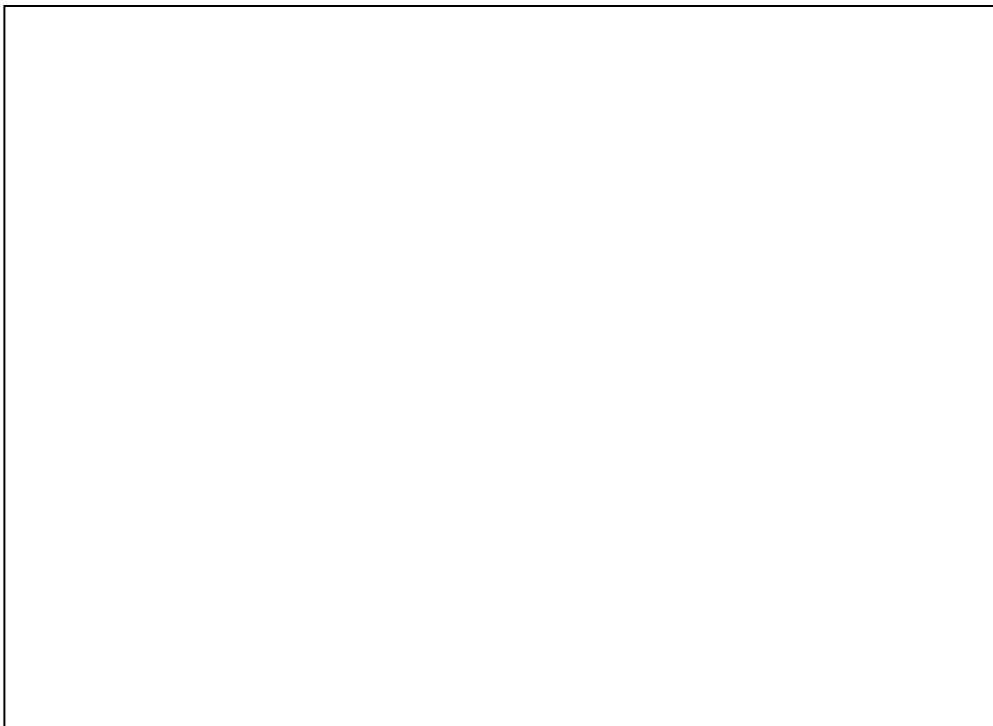
Hunahunaa Kini

Unsa man ang kalahian ug kapareha sa imong pamilya ug sa pamilya sa imong **classmates**?

Unang Buluhaton

Idrawing ang imong pamilya sa **bond paper** ug kolori kini. Kopyaha ang anaa sa ubos ug sulati ang mga blangko aron maporma ang istorya sa imong pamilya.

Ang Akong Pamilya

Sakop ako sa pamilya nga _____.
(apelyido)

_____kabuok ang sakop sa akong pamilya.
(gidaghanon sa sakop sa pamilya)

Nagpuyo kami sa _____.
(lugar nga gipuy-an)

_____ ang akong Papa.
(trabaho sa amahan)

_____ ang akong Mama.
(trabaho sa inahan)

_____ ang mga paborito namong
(paboritong buluhaton ng pamilya)

buhaton.

_____ ang among pamilya.
(pinakanindot nga kina-iya sa pamilya)

Ikaduhang Buluhaton

Pagporma og grupo nga adunay lima ka sakop. Ipaambit ang istorya sa imong pamilya. Maghimo og tsart pareha sa anaa sa ubos sa **manila paper**. Sulati ang mga angayan nga i-tubag.

Ngalan sa mga Sakop sa Grupo	Apelyido	Gidaghanon sa Sakop sa Pamilya	Pinuy-anan	Trabaho sa Amahan	Trabaho sa Inahan	Paboritong buhaton sa Pamilya

Aduna ba kay nabantayan nga kapareha ug kalainan sa imong pamilya?

Aduna pa ba kay gusto nga isulti bahin sa imong pamilya?

Ikatulong Buluhaton

Magdala og krayola, gunting, papilit ug **colored paper** o daan nga mantalaan o magasin o laya nga dahon.

Gamita ang **colored paper** o mantalaan o magasin o laya nga dahon, paghimo ug usa ka kahoy ug ipapilit sa limpyo nga papel.

Idrowing sulod sa kahon ang nawong sa matag sakop sa imong pamilya. Guntinga ang kahon ug ipapilit sa gibuhat nga kahoy.

Family Tree ang ngalan sa nahuman nga buluhaton. Gipakita sa **family tree** ang relasyon sa tanang sakop sa pamilya.

Ika-upat nga Buluhaton

Ipaambit sa imong classmates ang gibuhat nga **family tree**. Ipapilit kini sa pisara pagkuman og saysay.

Tan-awa pag-ayo ang **family tree**. Unsay imong masulti bahin niini? Nganong nagkalain-lain man ang napormang **family tree**?

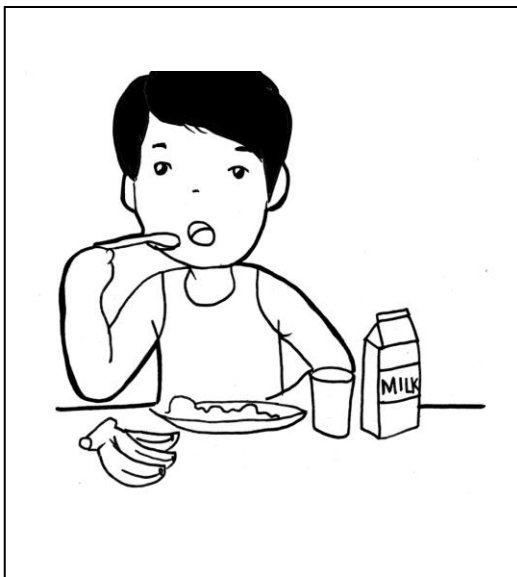
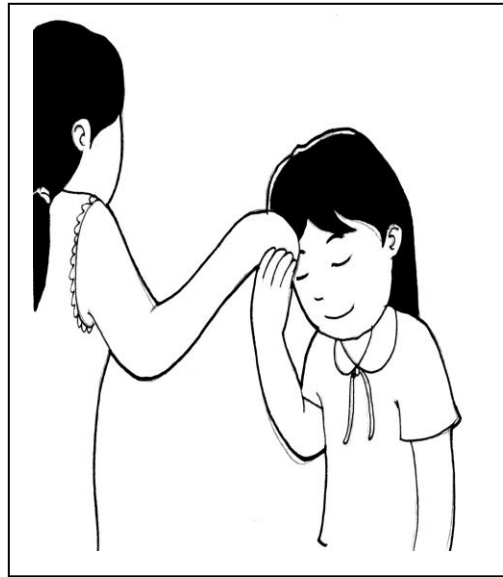
Hinumdomi Kini

Adunay kalainan ug kapareha nga kinaiya ang matag pamilya. Sa mga kalainan, atong makita ang talagsaon nga kinaiya sa pamilya.

Pagtulon-an 3: Ang mga Tulumanon sa Akong Pamilya

Sinugdanan

Pagtulon-an 3.1: Mga Tulumanon nga Gipasunod sa Akong Pamilya

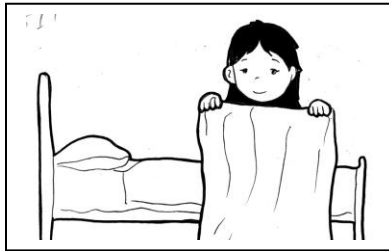
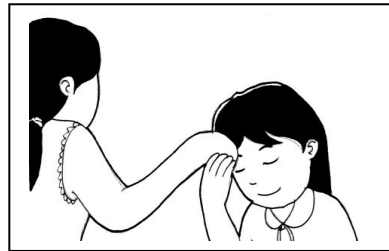
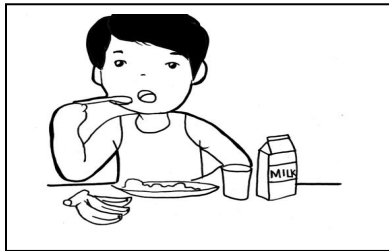
Hunahunaa Kini

Unsa man ang mga tulumanon nga gipasunod sa imong pamilya?

Unang Buluhaton

Tan-awa ug susiha ang mosunod nga mga hulagway. Asa niini ang imong gibuhat sa balay? Kolori ang hulagway nga inyong gibuhat sa balay.

Nganong gibuhat man nimo ang buluhaton nga anaa sa imong gikoloran?

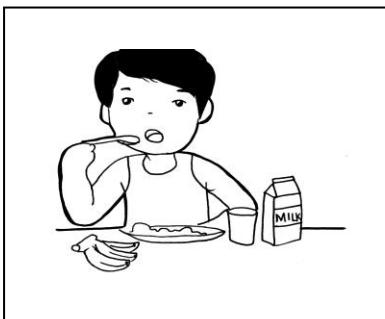
Tulumanon ang ngalan sa mga kinaiya o buhat nga gipasunod sa inyong ginikanan.

Aduna pa bay nahunahunaan nga mga tulumanon nga gipasunod sa inyong pamilya? Unsa man kini?

Ikaduhang Buluhaton

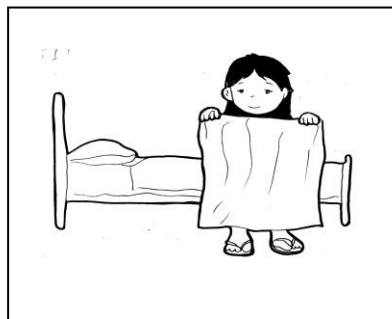
Basaha ang mga gisulat nga tulumanon sa ubos.
Isulti ang gipasunod sa inyong pamilya ug ang imong gibuhad sa balay.

A.

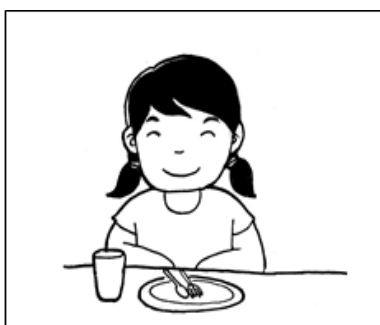
Mokaon og masustansiyang pagkaon

D.

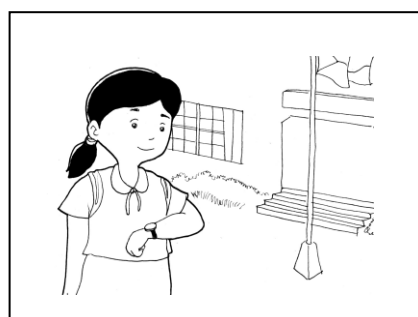
Hipuson ang gihigdaan

B.

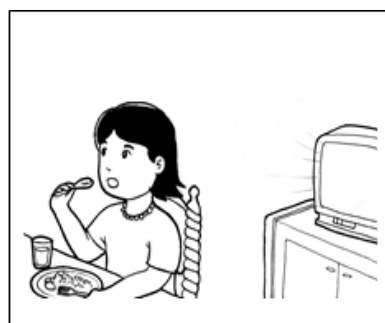
Hutdon ang pagkaong giandam

E.

Mouli sa balay sa hustong oras

C.

Likayan ang pagtan-aw og telebisyon
samtang nagkaon

F.

Hipuson ang gikan-an

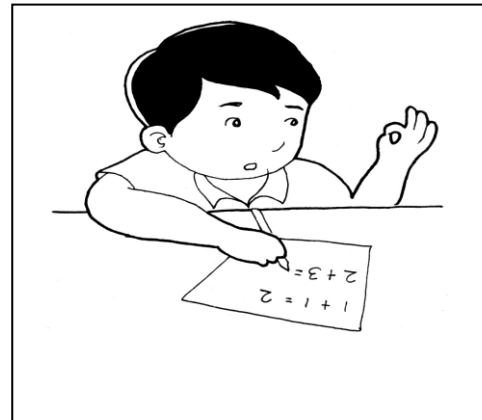
G.

Pagtubag og "Oo ma/pa" sa mga katigulangan

H.

Buluhaton sa balay sa dili pa magdula

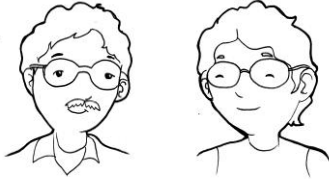
I.

Hipuson ang mga dulaan human magdula.

Ikatulong Buluhaton

Basaha ang anaa sa ubos. Ilha asa nahisakop ang mga tulumanon nga imong gitubag sa Ikaduhang Buluhaton. Sulati ang tubag sa papel.

Mga Klase sa Tulumanon	
 <p>Pagtuon</p>	
 <p>Ipahulay ang utok ug lawas aron malagsik</p>	
 <p>Pagpatunhay sa kalimpyo sa panimalay</p>	
 <p>Pagtahod sa mga katigulangan</p>	

Ika-upat nga Buluhaton

Pagpili og usa sa imong mga classmates. Ipaambit ang mga tulumanon nga gipasunod sa inyong pamilya. Susiha ang kapareha ug kala-inan niini.

Hinumdomi Kini

Adunay nagkalain-laing tulumanon nga gipasunod sa matag pamilya.

Kinahanglan sundon ang mga tulumanon dili lamang sa inyohang pamilya kon dili sa pamilya usab sa uban.

Pagtulon-an 3.2: Ang Pagkamahinungdanon sa Pagsunod sa mga Tulumanon sa Akong Pamilya

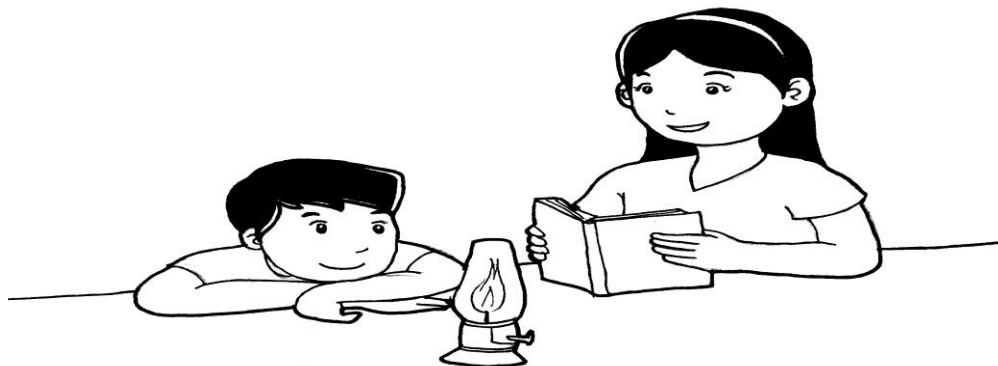
Hunahunaa kini

Nganong importante man nga mosunod sa mga tulumanon sa inyong pamilya?

Unang Buluhaton

Paminaw sa istorya nga basahon sa inyong magtutudlo nga nag-ulohan “Ang Batang Anunugba.”

Unsay gisulti sa inahan sa gamay nga anunugba?

Unsay gibuhhat sa gamay nga anunugba?

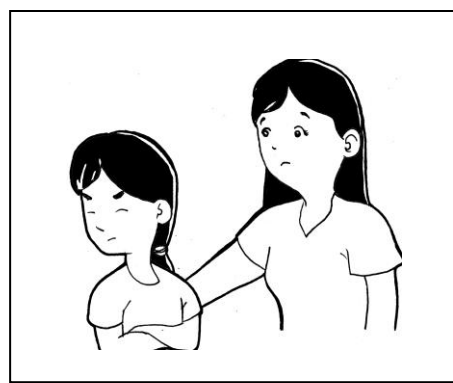
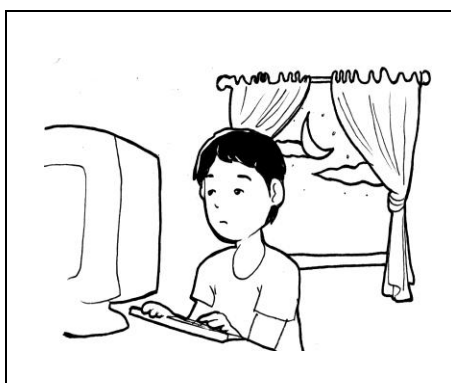
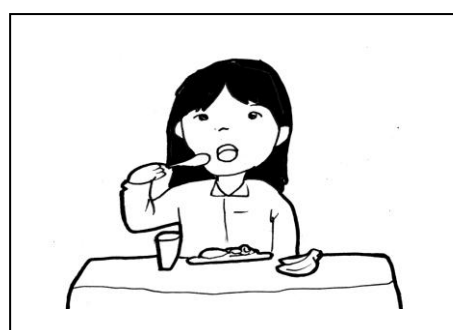
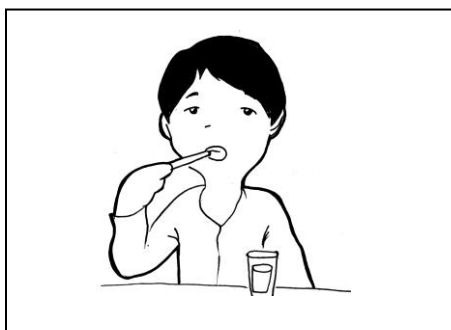
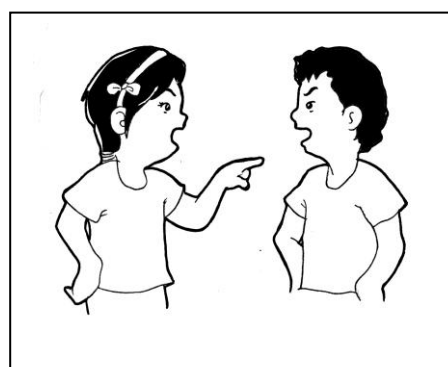
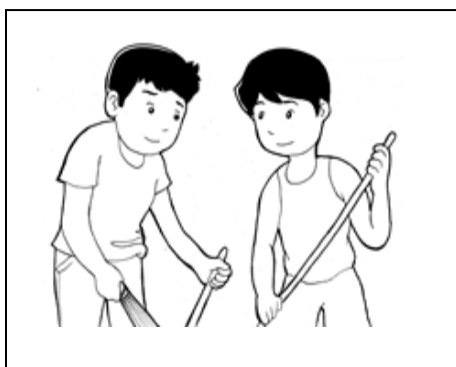
Nganong wala man nisunod ang gamay nga anunugba sa gisulti sa iyang inahan?

Unsay nahitabo sa gamay nga anunugba?

Kon ikaw ang gamay nga anunugba, buhaton ba nimo ang iyang gibuhad? Ngano man? Nganong dili man?

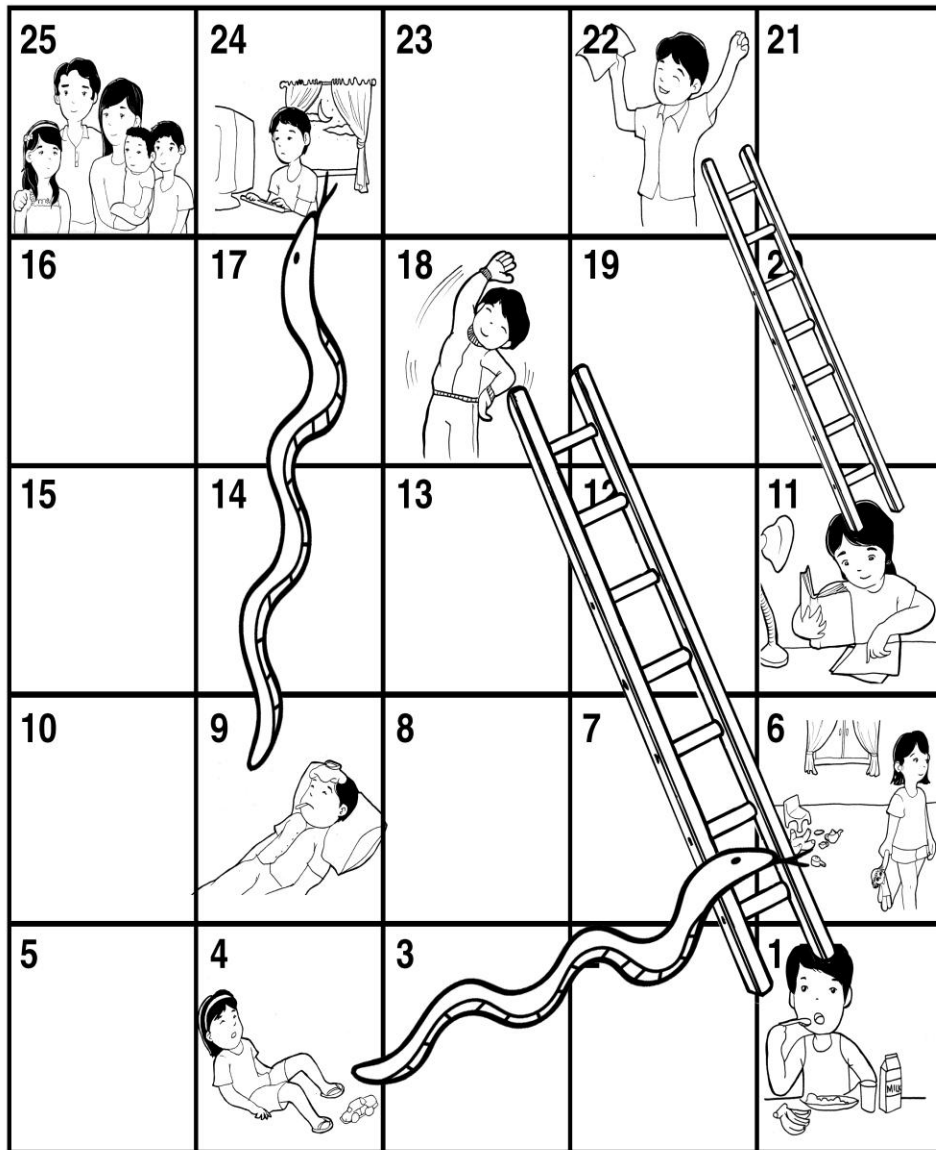
Ikaduhang Buluhaton

Kolori ang hulagway nga nagpakita og pagsunod sa mga tulumanon sa pamilya. Buhata kini sa imong **notebook**.

Ikatulong Buluhaton

Magdula kita og binag-ong “**Snakes and Ladders.**”

Unsay imong gibati samtang nagdula og binag-ong “**Snakes and Ladders?**”

Unsay mahitabo kon matunong ang imong dayis sa hulagway nga nagpakita og pagsunod sa tulumanon?

Unsay mahitabo kon matunong ang imong dayis sa hulagway nga nagpakita og pagsupak sa tulumanon?

Unsay imong nakat-onan sa atong dula?

Ika-upat nga Buluhaton

Kompletaha ang mga blangko sa sulat nga naghigot sa imong mga saad sa imong mga ginikanan o tig-atiman kanimo.

Hinigugma nakong _____,

Nisaad ako nga magsugod karong adlaw,

(Sulati ang petsa karon)

Sundon nako ang mosunod nga mga tulumanon sa akong pamilya:

1. _____

2. _____

3. _____

Ngalan

Papirmahi sa ginikanan/tig-atiman kanimo

Hinumdomi Kini

Importante ang mga tulumanon.
Adunay kahapsay ug kalinaw sa pamilya kon
sundon o buhaton kini sa mga sakop niini.

Pagtulon-an 4: Paghatag og Bili sa Pamilya

Sinugdanan

Pagtulon-an 4.1: Ipasigarbo Nako ang Akong Pamilya

Hunahunaa Kini

Unsay imong ika-pasigarbo sa imong pamilya?

Unang Buluhaton

Paggrupo og taglima. Ipakita pina-agi sa drama ang mga kina-iya sa usa ka maayong pamilya nga ipabuhat sa inyong grupo.

Unang Grupo - Mahigugmaong Pamilya

Ikaduhang Grupo - Pamilya nga Adunay Kahadlok sa Ginoo

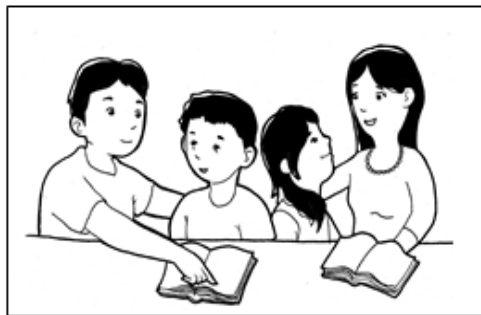
Ikatulong Grupo - Pamilya nga Matinabangon

Ika-upat nga Grupo - Pamilya nga Nagkahi-usa

Ikalimang Grupo - Pamilya nga Masaligan

Ikaduhang Buluhaton

Asa sa mga gidrama ang nagpakita og mga maayo nga kinaiya nga gibuhad usab sa sa inyong pamilya? Butangi og tsek (✓) ang hulagway nga nagpakita niini sa **notebook**.

Aduna pa ba kay nahuna-huna-an nga maayong kinaiya sa imong pamilya?

Ikatulong Buluhaton

Unsay mga buluhaton nga naghatag og kalipay sa imong pamilya? Idrowing kini sa duha ka kahon sa inyong **notebook**. Mahimong magdala og mga hulagway sa mga malipayon nga buluhaton sa inyong pamilya sama sa pagpanuroy, pagpicnic, pagpanimba ug uban pa.

--	--

Pagpili og usa sa mga hulagway nga inyong nadrowing ug ipaambit sa klase ang istorya sa imong pamilya.

Ika-upat nga Buluhaton

Paghimo og sulat pasalamat sa imong pamilya. Pinaagi sa pagtabang sa imong magtutudlo, kompletaha ang mga blangko sa ubos. Sulati ang imong tubag sa **notebook**.

Sa akong mga hinigugma nga

(ngalan sa mga miyembro sa pamilya)

daghang salamat sa

(Unsa ang mga nabuhat sa imong pamilya nga kinahanglan nimong pasalamatan?)

Ipasigarbo ko ang atong pamilya!

Ang nagmahal,

(Sulati ang imong ngalan)

Hinumdomi Kini

Ang matag pamilya adunay maayong kinaiya. Angayan ipasigarbo ang imong pamilya.

Pagtulon-an 4.2: Ang Maayong Relasyon sa Akong Pamilya Ngadto sa Ubang Pamilya

Hunahunaa Kini

Nganong importante man nga magpabilin ang maayong relasyon sa imong pamilya og sa ubang pamilya?

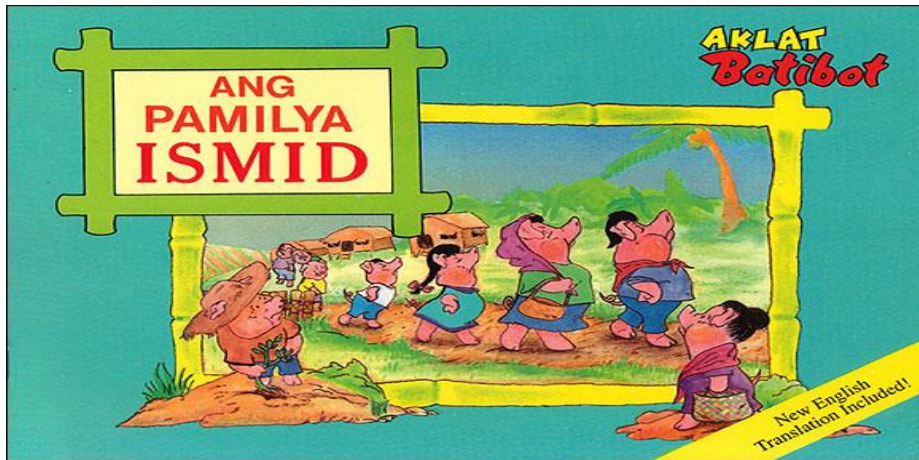
Unang Buluhaton

Pagkuha og limpyo nga papel ug idrowing ang hulagway sa inyong pamilya. Itipon ang mga hulagway nga imong gi-drawing og sa imong mga **classmate**. Sulayi og porma ang letrang **P**, ang unang letra sa pulong nga Pamilya, gamita ang hulagway nga gidrowing sa imong mga **classmate**. Ipapilit sa inyong **classroom**.

Ang inyong gibuhat usa ka klase sa **Alampat (Art)** nga gitawag og **mosaic**. Ang **mosaic** ang gipapilit nga mga hulagway o butang para makaporma og **pattern**.

Ikaduhang Buluhaton

Paminaw sa istorya nga basahon sa inyong magtutudlo nga nag-ulohan “Ang Pamilyang Ismid” nga gisulat ni Rene O. Villanueva.

Pila kabuok ang sakop sa pamilya ni Ismid?
Unsay paboritong buhaton sa iyang pamilya?
Unsay problema sa lugar nga gipuy-an sa pamilya ni Ismid?

Nganong dili man sila magtinabangay?
Unsay nahitabo sa pamilya ni Ismid usa ka gabii samtang nangatulog sila?
Kinsa ang nitabang sa pamilya ni Ismid?

Kon usa ka sa mga sakop sa pamilya ni Ismid, unsay imong bati-on sa gibuhad ninyo sa inyong mga silingan? Ngano man?

Unsay mga pagtulon-an ang inyong makat-onan sa istorya?

Ikatulong Buluhaton

Magdula kita ug “Paint Me a Picture.” Ang “Paint Me a Picture” usa ka dula diin magporma og hulagway sa panghitabo o butang gamit ang kaugalingong lawas sa misalmot niini. Andam ka na ba sa maong dula?

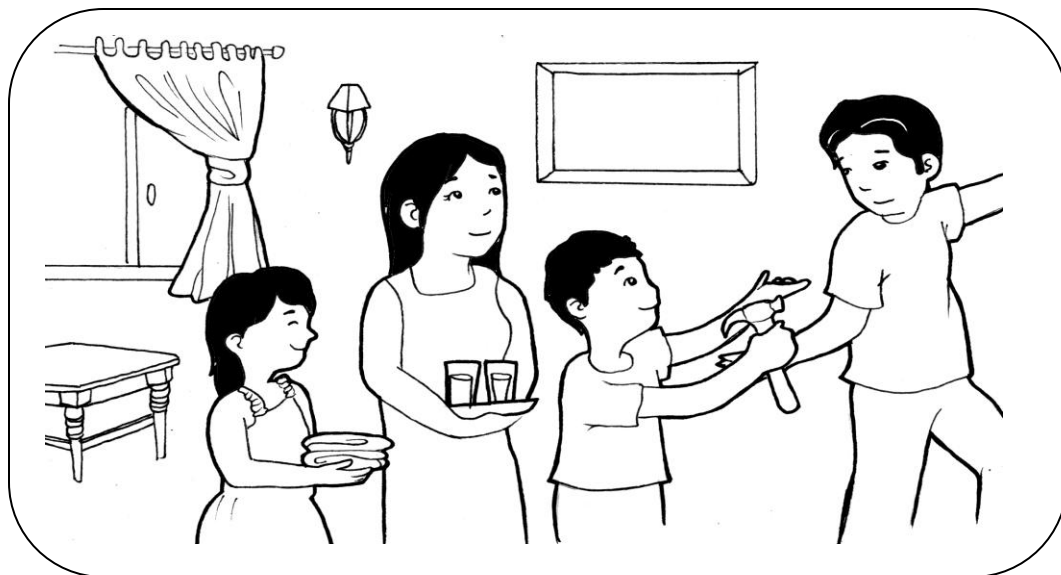
Pagporma og grupo nga adunay walo ka sakop. Gamit ang “Paint Me a Picture” ipakita ang hulagway sa maayong relasyon sa usa ka pamilya ug sa ubang pamilya.

Kon mosulti ang inyong magtutudlo nga 1, 2, 3, “Paint Me a Picture” ipakita ang napili-an ninyo nga hulagway unya ayaw og lihok kon dili mosulti ang inyong magtutudlo nga mahimo na kamong molihok.

Ipatag-an sa imong mga **classmate** kon unsa ang imong gipakita nga hulagway.

Ika-upat nga Buluhaton

Tan-awa ug susiha ang mga hulagway nga anaa sa ubos.

Unsay gipakita sa hulagway?

Nganong malipayon man ang mga tawo nga anaa sa hulagway?

Nganong importante man nga magkasinabot ug magtinabangay ang mga pamilya?

Hinumdomi Kini

Importante nga magpabilin ang maayong relasyon sa inyong pamilya ug sa uban nga pamilya. Pinaagi niini, magpabilin ang kalipay ug ang kalinaw sa inyong puloy-anan. Ang uban nga pamilya, magtinabangay sa oras nga gikinahanglan.

Ang Akong mga Nabuhat ug Nakat-onan

Direksyon. Sulati ug tsek (✓) ang kahon sa inyong tubag.

**Nagamit nako ang akong
abilidad sa:**

Bata

Magtutudlo

1. Pagsunod sa mga direksiyon		
2. Paggamit nako sa akong abilidad sa alampat (art)		
3. Pagpa-ambit sa akong Istorya/sugilanon sa akong classmate		
4. Pagpaminaw sa Istorya/sugilanon sa magtutudlo		
5. Pagtuki sa nagkalain-laing mga hulagway		
6. Pagtandi sa nagkalain-laing mga butang		
7. Pag-ila sa mga butang nga nausab ug wala nausab sa akong pamilya		

8. Paghatag og bili sa pagkapareho ug kalai-nan sa mga pamilya		
9. Paghatag og rason sa nagkalain-laing butang mahitungod sa akong pamilya		

Nabuhat nako ang mosunod:

Bata

Magtutudlo

1. Nakasulti og mga nag-unang impormasyon bahin sa akong pamilya		
2. Nakadibuho og nagkalain-laing hulagway		
3. Nakabuhat og stick puppet		
4. Nakapakita pinaagi sa drama ang maayong kinaiya sa pamilya		
5. Nakakompara sa istorya sa akong pamilya ug sa istorya sa pamilya sa akong classmate		

6. Gipasigarbo ang akong pamilya		
7. Nakabuhat og bar graph		
8. Nakaporma og timeline		
9. Nakabuhat og graphic organizer		
10. Nakabuhat og mosaic		
11. Nakahimo og sulat nga nagpasalamat sa akong ginikanan		
12. Nakabuhat og family tree		
13. Nakapadayag og balak		
14. Nakakanta og mga awit		

Nakat-onan nako ang mosunod:

1. Nakat-onan nako ang paglangkob sa nagkalain-laing mga sakop ang usa ka pamilya		
2. Nakat-onan nako nga adunay nagkalain-laing buluhaton ang matag usa ka sakop sa pamilya		
3. Nakat-onan nako nga adunay mga butang nga mausab ug dili mausab sa usa ka pamilya		
4. Nakat-onan nako nga adunay nagkalain-laing mga tulumanon ang gipatuman ang matag pamilya		
5. Nakat-onan nako nga importante ang maayong relasyon sa matag usa ka pamilya sa katilingban		
6. Nakat-onan nakong ipasigarbo ug hatagan og bili ang akong kaugalingon nga pamilya		
7. Nakat-onan nako nga tahuron ang mga kina-iya ug pagtuo sa ubang pamilya		

Komentaryo sa magtutudlo:
